

Kümme põhjust oma koera tõuaretuses kasutamiseks

Kas sinu koera aretaja teadis neid kõiki?

Koera tõu aretus on midagi enam kui see, et tutvustad Fifile Fidot ja ootad 63 päeva, et näha, millised kutsikad tulevad. Cherri Thomson, taksikoera aretaja Kanadast, British Columbiast, joonistab alljärgneva pildi neile, kes kaaluvad sukelduda puhast tõugu koerte aretamisse. Kuigi ta kirjutab taksidest, saab tema näpunäiteid kasutada kõikide tõugude puhul.

1. **Sinu koer on registreeritud oma maa Kenneli klubis ja Sinu kasutuses on viie põlvkonna (minimaalne nõue) sugupuu andmed.** Sa oled isiklikult näinud vähemalt koera vanemaid (ja soovitatavalt mitme põlvkonna jagu sugulasi ja tead, et nad on oma tõu tõelised esindajad).
2. **Sinu koera sugupuus on mitmeid tshempione kehaehituse, sõnakuulelikkuse ja/või jahikatsete osas.** See tähendab, et vähemalt 50-75 protsendil sugupuus nimetatud koertest on nime ees lühend Ch või OTCH või Fld Ch või CD, CDX, UD, TD. Lisaks sellele peab Sinu koer olema läbinud võistlused mõnes tuntud AKC/CKC või mõne teise kenneli klubi üritusel. See tõestab, et Sinu koer on sobilik tõu esindaja ja vastab oma tõu traditsioonilistele nõuetele. Seega on Sinu koera järeltulijad kasulik arsenal tulevastele põlvedele.
3. **Sinu koera sugupuus ei esine omavahelist ega liiga lähedaste liigikaaslastega ristamist.** Omavahelise ristamise näiteks on ühised esivanemad esimeses ja teises põlvkonnas. Kolmanda ja kaugemate põlvkondade puhul viitavad ühised esivanemad liigi aretusele, mis on enamuses juhtivatest veresuguluses sugupuudest vastuvõetav ja ihaldusväärnegi.
4. **Sinu koer on suurepärasel füüsilisel vormil, ei kannata terviseprobleemide käes, tema nahk on heas korras, ta pole millelegi allergiline ja pole ei üle- ega alakaaluline.** Sa oled oma koera regulaarselt vaktsineerinud. Sinu koer on viimase kahe kuni kuue kuu jooksul kvalifitseeritud veterinaari poolt läbi vaadatud. Emane koer on vähemalt 2-aastane (kuid mitte vanem kui kuue) ja tal on olnud kaks jooksuaega. Isane koer on vähemalt aastane ja mitte üle 12-aastane.
5. **Sa oled uurinud koera sugupuu eelnevaid põlvkondi ja tead, missugused terviseprobleemid on sugupuus esinenud.** Koera lähedastel sugulastel ei tohi olla liigesehaigusi. Koera sugupuus ei tohi olla PRA või teiste silmahaiguste juhtumeid. Sa oled kindel, et vWD ja teised immuunsüsteemi haigused pole Sinu koera sugupuus esinenud.
6. **Sinu koera kutsikaid tahavad rohkem kui paar inimest.** See tähendab raha ülekandmist kinnitamaks kutsika reserveerimist. Vapustav, kuidas kutsikate sündides pole tädi Maali enam võimeline koera pidama või su naaber ostis hoopis shnautseri! Taksikoera pesakond võib olla ühest kümne kutsikani. Tavaline pesakonna suurus on neli kuni kuus kutsikat. Kaheksa-kümne kutsikaga pesakonnad pole haruldased. Sa pead olema valmis hoidma kutsikaid enda juures nii kaua, kuni leiad neile ideaalse kodu ning samuti pead olema valmis enda aretatud kutsika tagasi võtma, kui too peaks oma kodu kaotama, ja leidma talle uue peremehe. Sa pead kindlustama, et Sinu aretatud kutsikad on tasakaalukad ja terved ning pakkuma vähemalt kaheaastase defektideta järeltulijate garantii. Selle kohaselt oled sunnitud enda aretatud kutsika geneetilisse haigusesse haigestumise või suremise korral omanikule rahalise kahju ja veterinaarikulud hüvitama. Samuti pead pakkuma 72-tunnist nakkushaiguse garantiid.
7. **Sul on vajalikud vahendid, et maksta igasugused ja kõikvõimalikud veterinaarkulud.** See tähendab enne tõuaretust läbi viidud tervisekontrolle, vaktsiine, ussikontrolle, soovituslikud tervisetõendid haiguste nagu vWD ja PRA kohta jne. Sa vaktsineerid kõiki kutsikaid vastavalt veterinaari soovitudele nii kaua, kuni nad on hädadesse kodusesse

müüdnud (see võib tähendada nelja 30-50 - dollarist süsti kutsika kohta). Sa suudad võimaldada keisrilõiget (600-1000 dollarit), juhul kui poegimisel läheb midagi valesti. Sa jõuad osta emale ja kutsikatele parimat neile sobivat koeratoitu. Sa mõistad, et ema sööb imetamise ajal kolm-neli korda rohkem kui tavaliselt ja ka kutsikate peale läheb suur kogus sööki. Sa saad umbes nädalaks enne kutsikate sündi koju jääda ja olla kohal kogu poegimise aja, osutades emale vajadusel abi. Sa oled valmis ööpäevaringselt iga kahe kuni nelja tunni tagant poegi pudelist toitma, juhul kui ema ei suuda neid süüta või sureb poegimisel. (Jah, emase koeraga tõuaretus on riskantne. Poegimisel võib komplikatsioone tekkida.)

8. **Sa oled uurinud mõlema vanema põlvnemist, et kummagi sugupuud teineteist täiendaksid.** Isane, kelle valid oma emasega paarituma, peab sobima oma põlvnemise ja tõuomaduste poolest, mitte läheduses paiknemise või tasuta tõutäku teenuse järgi! See tähendab, et ihaldusväärased tõuomadused on mõlemal vanemal näha ja mittesoovitavad omadused ei kahekordistu nende ristamisel. Kui mõlemad vanemad on ülekaalulised, saavad seda suure tõenäosusega olema ka kutsikad. Kui mõlemal vanemal on halb hambumus või halb iseloom, siis võib sama oodata ka kutsikatest.
9. **Mõlemal vanemal on korralik taksikoera temperament.** Ei mingit argust, ei ole inimeste või teiste koerte suhtes agressiivsed. Nad on rõõmsad ja sõbralikud nii tuttavate kui võõraste inimeste vastu. Sinu koer on hästi kohanenud pereliige, tal puuduvad ebameeldivad iseloomujooned, mis kanduksid edasi järeltulijatele.
10. **Sinu koer vastab võimalikult täpselt AKC/CKC poolt tõule kehtestatud standarditele. Ta pole üle- või alakaaluline, on korraliku karvkatte, värvuse, tasase laudja, hea hammustuse (s.o. hambumus, mitte võime asju järada!), korraliku ees- ja tagumise ehituse ning meeldiva välimusega.** Selle koera kasutamine tõuaretuses lisab tõule väärtuslikke gene ja tema kutsikad on tulevastele põlvvedele varanduseks.

Kui Sa võid siiralt öelda, et ülalnimetatud nimekiri (ja on veel mitmeid punkte, mida võiksin siia lisada!) ühtib Sinu põhjustega taksikoera aretuseks, siis on Sul igal juhul minu õnnistus! Kui mitte, siis palun ära kasuta oma koera tõuaretuseks. On lugematu hulk loomi, keda ei taheta, nende seas ka takse, kes lõpetavad vastutustundetu tõuaretuse tõttu varjupaikades.

Cherri Thomson